

KVALITETSDEKLARATION

Statistik om familjerätt 2021

Ämnesområde

Socialtjänst

Statistikområde

Familjerätt

Produktkod

SO0201

Referenstid

Referenstiden är år 2021

Statistikens kvalitet	3
1 Relevans	3
1.1 Ändamål och informationsbehov	3
1.1.1 Statistikens ändamål	3
1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov	3
1.2 Statistikens innehåll	3
1.2.1 Objekt och population	3
1.2.2 Variabler	3
1.2.3 Statistiska mått	4
1.2.4 Redovisningsgrupper	4
1.2.5 Referenstider	4
2 Tillförlitlighet	4
2.1 Tillförlitlighet totalt	4
2.2 Osäkerhetskällor	4
2.2.1 Urval	4
2.2.2 Ramtäckning	4
2.2.3 Mätning	4
2.2.4 Bortfall	5
2.2.5 Bearbetning	6
2.2.6 Modellantaganden	6
2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig	6
3 Aktualitet och punktlighet	7
3.1 Framställningstid	7
3.2 Frekvens	7
3.3 Punktlighet	7
4 Tillgänglighet och tydlighet	7
4.1 Tillgång till statistiken	7
4.2 Möjlighet till ytterligare statistik	7
4.3 Presentation	7
4.4 Dokumentation	7
5 Jämförbarhet och sam användbarhet	7
5.1 Jämförbarhet över tid	7
5.1.1 Påverkan till följd av covid-19	8
5.1.2 Statistikuppgifter avseende fastställande av faderskap	8
5.2 Jämförbarhet mellan grupper	8
5.3 Sam användbarhet i övrigt	8
5.4 Numerisk överensstämmelse	8
Allmänna uppgifter	8
A Klassificeringen Sveriges officiella statistik	8
B Sekretess och personuppgiftsbehandling	9
C Bevarande och gallring	9
D Uppgiftsskyldighet	9
E EU-reglering och internationell rapportering	9
F Historik	9
G Kontaktuppgifter	9

Statistikens kvalitet

1 Relevans

1.1 Ändamål och informationsbehov

1.1.1 Statistikens ändamål

Statistiken används för planering, utvärdering och uppföljning av myndigheter, kommuner och allmänhet. Det finns även intresse av att studera hur kommuners verksamhet utvecklas på det familjerättsliga området. Statistiken används även för att beräkna kommunernas kostnader för familjerättsverksamheten.

1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov

Statistiken används av myndigheter och kommuner för att kunna göra nationella jämförelser och kunna studera utvecklingen av familjerättsliga åtgärder.

1.2 Statistikens innehåll

1.2.1 Objekt och population

Undersökningsobjekten är:

- Barn som var aktuella i utredningar inom familjerätten under referensåret.
- Utredningar som genomförts inom familjerätten under referensåret.

1.2.2 Variabler

- Antal barn för vilka faderskap fastställts genom bekräftelse fördelade efter typ av protokoll samt därav antalet barn vars föräldrar anmält gemensam vårdnad under 2021.
- Antal barn för vilka fastställande av faderskap skett genom dom under året.
- Antal nedlagda faderskapsutredningar under året.
- Antal faderskapsutredningar som pågick den 31 december 2021.
- Antal faderskapsutredningar som den 31 december 2021 pågått mindre respektive mer än ett år.
- Antal faderskapsutredningar som den 31 december 2021 var överlämnade till rättslig prövning.
- Antal barn som någon gång under året varit berörda av samarbetssamtal, upplysning, vårdnads- boende- umgängesutredning.
- Antal barn som varit berörda av samarbetssamtal som avslutats under året.
- Antal avtal om vårdnad, boende respektive umgänge som har tecknats under året.

- Antal yttranden och antal verkställda beslut om umgängesstöd.
- Antal yttranden i samband med nationella adoptionsärenden under året fördelade efter typ av adoption (adoption av styvbarn 0-17 år, adoption av barn i familjehem, övriga adoptioner 0-1 år, övriga adoptioner från 1-17 år).
- Antal medgivandeutredningar under året.

1.2.3 Statistiska mått

Antal och antal i relation till 10 000 av befolkningen 0-17 år i kommunen.

1.2.4 Redovisningsgrupper

Redovisning görs per kommun, län och riket.

1.2.5 Referenstider

Referenstiden är år 2021.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

En viss osäkerhet om kvaliteten i de insamlade uppgifterna finns, bland annat beroende på skillnader i organisation och rutiner hos kommunerna. Kommunernas redovisning är ibland en sammanställning av uppgifter från flera uppgiftslämnare, vilket kan medföra olika tolkningar av de definitioner som används. Vidare hämtas en del av de efterfrågade uppgifterna från kommunernas verksamhetssystem medan andra hämtas direkt från ansvariga handläggare. Trots detta och de osäkerhetsmoment som redovisas nedan bedöms tillförlitligheten vara tillräckligt god för den statistik som redovisas.

Huruvida covid 19-pandemin har påverkat svarsfrekvensen är svårt att säga. Svarsfrekvensen har minskat sedan året innan.

2.2 Osäkerhetskällor

Se ovan "Tillförlitlighet totalt".

2.2.1 Urval

Inget urvalsförfarande förekommer.

2.2.2 Ramtäckning

Inga täckningsfel förekommer.

2.2.3 Mätning

För insamling av uppgifter användes ett frågeformulär (webbenkät). Ett missiv med information om insamlingen skickades till respektive kommuns kontaktperson, med hänvisning till SCB:s uppgiftslämnarsida.

Webbenkäten innefattade instruktioner till uppgiftslämnaren avseende de uppgifter som efterfrågades.

Generellt är det svårt att bedöma förekomsten av mätfel i de statistikuppgifter som inhämtats. En viss osäkerhet finns, bland annat beroende på skillnader i organisation och rutiner hos kommunerna. För mer information, se "2.1 Tillförlitlighet totalt".

2.2.4 Bortfall

Det är 25 kommuner som inte har svarat på enkäten. Bortfallet framgår av respektive tabell. Kommuner med bortfall är nämnda i de tabeller som berörs och korrigerings för bortfallet är gjort på riks- och länsnivå.

En uppgift som saknar värde (bortfall) bortfallskompletteras, det vill säga uppgiften ersätts med ett skattat variabelvärde. De bortfallskompletterade värdena redovisas inte för respektive kommun, däremot ingår de i beräkningen av variabelvärdena för redovisningsgrupperna riket och län.

Variabelvärde för redovisningsgrupp redovisas inte om befolkningen i kommuner med bortfall överstiger 10 procent av den totala befolkningen i redovisningsgruppen.

Bortfallet i en enskild fråga kan antingen gälla hela frågan eller delar av frågan. De flesta frågorna är sådana att både en totaluppgift och deluppgifter som summerar till totaluppgiften ska anges. Det kan exempelvis gälla det totala antalet personer över 18 år som besökt familjerådgivningen som ska fördelas på åldersklasser. Bortfallet kan i dessa fall vara av två typer:

- Totaluppgift finns men deluppgift har bortfall.
- Totaluppgift har bortfall.

Bortfallskorrigerings görs av Statistikmyndigheten (SCB).

När totaluppgift finns, men deluppgift har bortfall:

Samtliga deluppgifter ska bortfallskompletteras.

Fördelningen i riket används som hjälpinformation enligt:

$$\tilde{x}_{ik} = \frac{\sum_{j \in g} x_{jk}}{\sum_{j \in g} X_j} X_i$$

$\tilde{x}_{ik}$ = bortfallskompletterad deluppgift k för kommun i

x_{jk} = deluppgift k för kommun j

X_i = total för kommun i

X_j = total för kommun j

Summa över j som tillhör ($\in$) g betyder summa över kommuner i riket som har kompletta svar.

När totaluppgift har bortfall:

Hela frågan ska bortfallskompletteras.

Motsvarande uppgift i riket används som hjälpinformation enligt:

$$\tilde{X}_i = \frac{\sum_{j \in g} X_j}{\sum_{j \in g} B_j} B_i \qquad \tilde{x}_{ik} = \frac{\sum_{j \in g} x_{jk}}{\sum_{j \in g} B_j} B_i$$

$\tilde{X}_i$ = bortfallskompletterad total för kommun i

$\tilde{x}_{ik}$ = bortfallskompletterad deluppgift k för kommun i

X_j = total för kommun j

x_{jk} = deluppgift k för kommun j

B_j = befolkning för kommun j

B_i = befolkning för kommun i

Summa över j som tillhör ($\in$) g betyder summa över kommuner i riket som har kompletta svar.

2.2.5 Bearbetning

Data bearbetas enligt en sekventiell arbetsprocess där data sparas ned stegvis för att få en total spårbarhet och för att kunna reproducera resultat. Logiska kontroller och nivåjämförelser med föregående år har gjorts på de inlämnade uppgifterna och vid avvikelser har den berörda uppgiftslämnaren kontaktats för en kontroll och eventuell rättning av uppgiften. Utöver det har även okulära besiktningar gjorts av aggregerade värden. Trots de åtgärder som vidtagits är det dock möjligt att vissa typer av fel inte upptäckts och omfattningen av dessa är därför inte känd. Förekomsten av felaktigheter på grund av bearbetningsprocessen bedöms dock vara små.

2.2.6 Modellantaganden

Förekommer inte.

2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig

Ingen preliminär statistik tas fram.

3 Aktualitet och punktlighet

3.1 Framställningstid

Statistiken publicerades 6 månader efter mätperioden.

3.2 Frekvens

Statistiken publiceras vid ett tillfälle under år 2022 och avser statistik för det föregående året. Insamlingen av uppgifter avseende år 2021 har skett under 2022. Missivet med information och inloggningsuppgifter till webbenkäten skickades via epost den 11 januari 2022. Påminnelse 1 skickades via epost den 23 februari 2022. Påminnelse 2 skickades via epost den 4 mars 2022. Insamlingen stängdes den 11 mars 2022.

3.3 Punktlighet

Statistiken publiceras enligt publiceringsplanen.

4 Tillgänglighet och tydlighet

4.1 Tillgång till statistiken

Statistiken publiceras på MFoF:s webbplats.

4.2 Möjlighet till ytterligare statistik

Möjligheterna att få fram ytterligare statistik ur den aggregerade insamlingen, än det som redan publicerats, är små.

4.3 Presentation

De insamlade statistikuppgifterna sammanställs i Excel. Utöver resultat ingår även definitioner, metodbeskrivning och diagram. Tillsammans med Excelfilen tillgängliggörs enkäten som använts vid insamlingen, kvalitetsdeklarationen samt ett faktablad som beskriver några resultat i jämförelse till de fyra föregående åren. Faktabladet redovisas i en svensk och en engelsk version.

4.4 Dokumentation

Denna produktbeskrivning utgör del av dokumentationen av statistiken. För ytterligare information eller frågor om statistiken kan kontaktperson på MFoF kontaktas.

5 Jämförbarhet och sam användbarhet

5.1 Jämförbarhet över tid

Sedan 1998 har statistiken i stort sett varit oförändrad innehållsmässigt.

5.1.1 Påverkan till följd av covid-19

Till följd av covid-19 har några kommuner lämnat kommentarer som beskriver hur pandemin påverkat uppgifterna de lämnat. För några kommuner har de digitala lösningar som pandemin möjliggjort inneburit ökat antal samtal, medan för andra kommuner har pandemin istället gjort att samtalen har minskat, där samtal har fått skjutas upp eller ställas in.

Det är svårt att dra några slutsatser om hur covid-19 har påverkat 2021 års statistikuppgifter, och därmed jämförelsen över tid.

5.1.2 Statistikuppgifter avseende fastställande av faderskap

Vad gäller 2021 års statistikuppgifter avseende fastställande av faderskap bör jämförelser mot föregående år göras med försiktighet.

1 oktober 2021 trädde nya föreskrifter om fastställande av faderskap och föräldraskap i kraft. Ändringarna innebar bland annat att endast en typ av protokoll, U-protokoll, skulle användas vid utredningar som påbörjades från och med denna tidpunkt. Tidigare protokoll (S-protokoll, MF-protokoll, samt Å-protokoll) användes för utredningar som påbörjades före den 1 okt 2021.

Vid redovisning av 2021 års statistik ombads kommunerna att inte inkludera uppgifter baserade på U-protokoll, dvs. utredningar som påbörjats under perioden 1 okt – 31 dec 2021. Detta på grund av begränsad tid att anpassa verksamhetssystem för statistikuttag avseende U-protokoll.

5.2 Jämförbarhet mellan grupper

I statistiken jämförs uppgifter från olika kommuner och län.

5.3 Samanvändbarhet i övrigt

Det kan ske en sammanvändning av statistiken vid kommunernas Räkenkaps-sammandrag (RS), för att beräkna kommunernas kostnader för familjerättsverksamheten.

5.4 Numerisk överensstämmelse

God överensstämmelse.

Allmänna uppgifter

A Klassificeringen Sveriges officiella statistik

För statistik som ingår i Sveriges officiella statistik (SOS) gäller särskilda regler för kvalitet och tillgänglighet, se lagen (2001:99) och förordningen

(2001:100) om den officiella statistiken samt Statistiska centralbyråns föreskrifter om kvalitet för den officiella statistiken (SCB-FS 2016:17).

B Sekretess och personuppgiftsbehandling

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Värden mindre än 5 sekretessmarkeras i tabellerna.

C Bevarande och gallring

Gallringsföreskrifter finns i RA-MS 2018:11 (Riksarkivets myndighetsspecifika föreskrift). Det publicerade materialet gallras inte.

D Uppgiftsskyldighet

Det är frivilligt att lämna dessa uppgifter då ingen uppgiftsskyldighet föreligger.

E EU-reglering och internationell rapportering

Statistiken är inte EU-reglerad.

F Historik

Från och med 2017 publicerar Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd statistik om familjerätt.

Från 1994 till och med 2016 publicerade Socialstyrelsen statistik om familjerätt.

Före 1994 ansvarade SCB för motsvarande statistik.

G Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd
Kontaktinformation	Malin Lundgren

E-post	Malin.lundgren@mfof.se
Telefon	010-190 11 00